

2019 års Haagkonvention om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område
(Ju2021/03004)

Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet har genom remiss anmodats att yttra sig i rubricerat ärende. Fakultetsnämnden får härmed lämna följande synpunkter.

Sammanfattning

Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet instämmer i förslaget att kompletterande bestämmelser behövs för att 2019 års Haagkonvention ska kunna tillämpas i Sverige. Fakultetsnämnden efterlyser emellertid förtydliganden om svensk exekvaturmyndighets prövning av ursprungsdomstolens behörighet samt klarläggande om huruvida en utländsk dom måste ha vunnit laga kraft eller om det räcker att den utländska domen har verkan i ursprungsstaten för att kunna erkännas. En förklaring om vilka parter som kan begära ett domsintyg vore också önskvärd.

5 Kompletterande bestämmelser till konventionen**5.1 EU:s tillträde till konventionen kräver kompletterande bestämmelser i svensk rätt**

Fakultetsnämnden instämmer i förslaget och anser att kompletterande svenska bestämmelser behövs för att konventionen ska fungera i det svenska rättslivet.

Att förse unionsrättslig reglering med kompletterande nationella bestämmelser måste numera anses vara en etablerad lagstiftningsteknik. Genom att införa författningsändringarna i lag (2014:912) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden och förordning (2014:1517) om erkännande och verkställighet av vissa utländska avgöranden på privaträttens område uppnås en relativt samlad reglering.

I övrigt vore det välkommet med upplysning om att den svenska översättningen av konventionen på vissa ställen i sak inte överensstämmer med de officiella engelsk- och franskspråkiga konventionstexterna, se t.ex. art. 4.3, art. 5.1 a), art. 7.1 b) och art. 12.1 c).

5.2 Ansökan om verkställbarhetsförklaring och erkännande av utländska avgöranden

Fakultetsnämnden instämmer i förslaget om att ett exekvaturförfarande införs samt att något särskilt förfarande för erkännande av en utländsk dom inte behöver inrättas.

Upplysningar om vad konventionen kräver av ett nationellt exekvaturförfarande skulle kunna vara till gagn för rättstillämparen i syfte att nå en enhetlig tillämpning av konventionen i olika konventionsstater. Såvitt förstås ska en svensk exekvaturmyndighet ta ställning till om konventionen är tillämplig i tid och rum, om det är en dom från en konventionsstat samt om sökanden har gett in de handlingar som förutses i art. 12. Därutöver måste den utländska domen ”passera” någon av de s.k. indirekta behörighetsgrunderna i art. 5 eller art. 6 för att kunna erkännas eller verkställas i Sverige. Det betyder att en svensk exekvaturmyndighet måste kontrollera att ursprungsdomstolens direkta behörighet har en tillräcklig anknytning till parterna eller tvisten för att den resulterande domen ska kunna cirkulera enligt konventionen. Hur ingående måste denna prövning av ursprungsdomstolens behörighet vara?

Något särskilt förfarande för erkännande av utländska domar behöver däremot inte införas. Med hänsyn till att ”systerkonventionen” 2005 års Haagkonvention om avtal om val av domstol inte förskriver ett sådant förfarande bör inte heller 2019 års Haagkonvention göra det. Erkännandefrågan får i stället hanteras inom ramen för ett pågående svenskt mål eller som hinder för en ny prövning i samma sak vid svensk domstol.

5.3 Handläggning av ansökan om verkställbarhetsförklaring

Fakultetsnämnden instämmer i förslaget, men efterfrågar ett klarläggande.

Den svenska översättningen av art. 12.1 c) anger att den part som ansöker om erkännande ska lägga fram alla handlingar som krävs för att fastställa att domen vunnit laga kraft, se även art. 4.3 som anger att en dom erkänns endast om den har vunnit laga kraft. Av de officiella engelska och franska versionerna av konventionstexten till art. 12.1 c) och art. 4.3 framgår emellertid att det räcker att domen har verkan i ursprungsstaten för att kunna erkännas. Ett klarläggande om hur det förhåller sig med saken vore lämpligt, inte minst eftersom en doms verkan/rättskraft och dess laga kraft kan inträffa vid olika tidpunkter beroende på i vilken stat den utländska domen har meddelats.

5.4 Verkställighet

Fakultetsnämnden instämmer i förslaget.

5.5 Behörig domstol och utfärdande av vissa intyg

Fakultetsnämnden instämmer i förslaget, men efterlyser ett förtydligande.

Vem är den part som enligt förslaget till 5 § i förordning (2014:1517) om erkännande och verkställighet av vissa utländska avgöranden på privaträttens område i kompletteringsförordningen kan begära ett domsintyg? Är det en vidare krets av parter som kan ha ett intresse i domen eller är det endast parter som direkt berörs av domen?

6 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Fakultetsnämnden har inga synpunkter på förslaget och bedömningen.

7 Konsekvenser av förslagen

Fakultetsnämnden har inga synpunkter på bedömningen.

Förslag till yttrande i detta ärende har upprättats av universitetslektor och docent Marie Linton. Yttrandet har på delegation avgivits av Juridiska fakultetens dekanus, professor Anna Singer.

Anna Singer